

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrta leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.
Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“. A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne odziva.

Oglaš in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. Vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Vaje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglaš je plačati loco Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zel.

Klerikalni prvaki med „ljudstvom.“

III.

Razlagati ljudstvu, kako se gospodari z deželnim denarjem, kje bi se dobili novi viri dohodkov itd., to je prav po vsakem človeškem razumu, ali pri tem je treba previdnosti. Namen mora biti ta: podati točno sliko o deželnem gospodarstvu ter iti le do resnične meje, čez nikakor ne. Ali kako je delal g. profesor Berbuč na shodu na Cesti? Ko je spregovoril o dohodkih l. 1901. ter o nakladah, pa je izustil n. pr. ta-le stavek: „Druge dežele dobivajo od države velike odškodnine za odpad užitnine od zganja n. pr. Kranjska 868.000 K, naša pa le 62.000“. — Kaj bi imel rad g. profesor, da bi tudi naša goriska dežela dobivala odškodnine 868.000 K od — „jeruša“, katerega se toliko popije na Kranjskem, da je groza? Tako veliko se ga popije — in od te velike množine nemalo v večjo čast božjo! — da je tega popivanja že preveč celo voditeljem klerikalne stranke, kateri imajo prav v zganju svoje poneumnevalno sredstvo za ubogega kmeta. Toliko se torej popije „jeruša“, da so celo možje Šustersčičev prosvitljenosti začeli misliti, kako odpraviti zganjepitje, ker sicer se „to dobro ljudstvo“ popolnoma pozivini. G. prof. sor pravi sicer, da je krivo manjšemu znesku to, ker dežela ni sama v lastni upravi pobirala teh naklad. — No, tudi če bi jih bila pobirala, bi ne bila dosegla niti od daleč svote 868.000 K, marveč bi bila ostala gotovo tik 62.000 K, ali zgorej ali celo zdalej, kajti, hvala Bogu, toliko „šnopsarjev“ pač še nimamo v deželi, da bi se smelo pri presojanju tozadavne odškodnine ali sploh užitnine primerjati našo deželo s Kranjsko. Ta primera šepa na obeh nogah — in zdi se nam, da je vzel v poštev g. profesor številki 868.000 K in 62.000 K le radi tega, ker je med njima tako velika razlika, s čemur pa naj bi se tudi njega postavilo v luč pravega narodnega dobrotvorca, ki želi deželi dohodkov namesto 62.000 K kar 868.000 K — letudi iz zganja! Mi pa pravimo: Bog nas varuj takih dohodkov!

Na to pa je prešel g. profesor k svojemu priljubljenemu predmetu, rekoč, da edino le pri pivu bi se lahko pomnožil dohodek s tem, da dežela prevzame pobiranje

užitnine v lastno upravo in da se postavka 1 K na hl zviša n. pr. na 3 K, za kar se je on vedno potegoval.

Ker je pivo na debelo dražje, na drobno pa se toči ceneje, je to v škodo vinorejcem ter se da poravnati le z zvišanjem naklad na pivo.

O užitnini se je pisalo že grozovito mnogo, toliko, da so oni, katere zanima, s tem vprašanjem na čistem. Radi tega se tukaj ne bomo bavili na široko s tem vprašanjem, marveč se hočemo sklicati le na naš članek lani o Božiču, v katerem je govora o deželni užitnini na pivo, in kjer smo povedali, kaj naj se stori od strani dež. odbora glede zalagateljev piva ter kaj tam, kjer ni zalagateljev na debelo. Pokazali smo tam, kako se da praktično s civilnimi pogodbami ter potem zadrug ta reč urediti tako lepo, da ima res dežela kaj od tega, ne pa od Berbučeve lastne režije z dragocenim dež. užitninskim uradom....

Kar se tiče stremljenja, povišati davek na pivo, pokazujemo na okrožnico dež. odbora, pred kratkim priobčeno. Tam čitamo:

„Z okrožnico z dne 28. novembra 1901. št. 6924. je deželni odbor obvestil občinske zastope, da c. kr. vlada ne bode dovoljevala od leta 1903. naprej pobiranje občinske davščine na pivo v višjem znesku kot 2 K 20 vin. od vsakega hektolitra na drobno potrošenega piva.“

C. kr. namestništvo v Trstu pa je pozneje naznanilo, da vsled pooblastitve c. kr. ministerstva za notranje zadeve in c. kr. finančnega ministerstva namerava dovoliti, da bodo smele vpeljati tudi v letih 1903. in 1904. davščino presegajočo 2 K 20 do najvišje mere 3 K 40 vin. od vsakega hektolitra na drobno potrošenega piva tiste občine, ki so do sedaj pobirale davščino na pivo v višji gori označeni meri. Ne bodo pa smele pobirati te davščine v višji meri nego v oni od 2 K 20 vin. one občine, katere niso do sedaj pobirale nikake davščine ali pa ne višji od 2 K 20 vin. od hl.

O tem se obveščajo vsi občinski zastopi v svrhu, da primerno vpoštevajo navedeno okoliščino pri sestavljanju proračunov za leto 1903.

Ako bi bile občine voljne predložiti posamezno ali skupno kako prošnjo c. kr. vladi

v svrhu, da le-ta dovoli, da se bode pivo smelo obdaci v pokritje občinskih potrebščin 3 K 40 od hl brez pridržkov in prikrasb, deželni odbor bi bil takoj pripravljen tolo priporočiti slične na razloge oprte prošnje, ki bi mu došle za nadaljno predložitev pristojni vladni oblasti.“

Dalje omenjamo razglas c. kr. namestništva z dné 16. pr. m., v katerem je rečeno, da se bo pobirala v prilog deželnemu zalogu pod točko e) davščina po 1 K od vsakega hektolitra na drobno potrošenega piva z omejitvijo vendar, da se ta davščina ne sme pobirati niti pri izdelovanju niti pri uvoznji piva. —

Tako vidimo dve nasprotujoči si stremljenji. Od jedne strani se dela z vso intenzivnostjo na to, da se obdači pivo kar najvišje mogoče, ker se hoče s tem varovati vinorejca, z druge strani pa se dela proti poviški obdačenja, ker se hoče varovati tudi pivarska obr. in se morda upošteva okolnost, da je pivo ponekod nekaka pomoč proti zganjepitju! — O tem pa nekoliko prihodnje.

Klerikalni terorizem

c. kr. šolskih oblastij.

V.

Namen klerikalcev je jasen! Oni hočejo, da bi jim bile c. kr. šolske oblasti z nadzorniki vred — poslušno orodje. Potem bi moralo tudi učiteljstvo zalobiti v pristen klerikalni rog, plesati po taktu iz farovžev, nastali bi časi „idilnega sporazumljenja“ med „šolo in cerkvijo“, da: mein Liebeschen, was willst du noch mehr?!

„Gorica“ računa na dosedanje obzirnost gotovih krogov do nje in meni, da je njena moč že toliko, da more malce tudi terorizovati razne c. kr. može in po njih same c. kr. oblasti. — V ta namen si je izbrala kot nekak poseben „bau“-bau našo „Sočo“ in njeno stranko. „Gorica“ se postavlja na smešno stališče, da mora dobiti vsak c. kr. ali sploh javni uradnik že črno piko — in se hujše! — ako le pokaže, da je naš politiski somisljenik. In ako ona javno obdolži n. pr. c. kr. šolskega nadzornika, da je naš pristaša, tedaj meni, da mora ta z vsemi štirimi odvrniti od sebe tako sumnjo ter v

bodoče dejanski dokazati, da to ni res, marveč da je vreden polnega zaupanja in zadovoljnosti „Gorice“.

Pa tudi šolska oblast ne sme imeti nikake dotike s „Sočo“! Seveda ima „Gorica“ v mislih ude c. kr. okrajnega šolskega sveta, ki bi se morali — in sicer le naprednjaki! — odpovedati svojemu političnemu prepričanju, ako nočejo, da bodo veljali za strankarje, ki delajo vedoma in hoté krivice po božnim Slomškarjem.

Zdaj pa čujmo velikanško logiko! — „Gorica“ pravi, da dotika naše šolske oblasti s stranko „Sočo“ kvari značaje. Marsikateri učitelj radi tega pokriva svoje boljše prepričanje ter se izdaja za pristasa protežirane stranke. — Zares drzna in podla sumničenja na vse napredno učitelstvo! Mi bi radi poznali take neznatnejše! Na dan le z enim imenom!

Ali čujmo dalje! — „Tak dotik (— o je! —) je celo tako uplival, da je nemajhno število javno in tajno začelo podpisati „Sočo“. — Lejte no, v katerem grmu tiči zajec! — In za toliko drznost naj bi vse take učitelje doletela ostra kazen, kajti „Gorica“ pravi dalje: „Nasledki tega delovanja so bile mnoge preiskave“.

Ali jih slišite? Samo podpiranje „Soče“ je že zadostno za — disciplinarne preiskave. In ker prva šolska oblast ni istih mislij z znorelimi možgani klerikalnih skribačev tam pri „Gorici“ in so dobile vse one preiskave večinoma zaslužen konec, zato lop po šolski oblasti in še posebe po nadzornika!

„Gorica“ pa celo grozi, in sicer z — deželnim zborom. Ha, zares, tam bi bilo pravo mesto! Kar začnejo naj! Ali menijo, da v deželnem zboru ni mož, ki bi znali po vrednosti ožigosati vse take podle klerikalne lumparije? — Mi si naravnost želimo take javne razprave, ki bi pa dokazala vso nagoto in zlobo klerikalne bande. Torej le na noge, junaki kavci, ko bo čas za to!

Konfuzijonar v „Gorici“ pravi dalje: „Terorizma nam je zadosti. Tudi učitelj naj uživa svobodo svojega privatnega mnenja. Mi bomo že znali poiskati sredstva in poti, da naše učiteljstvo osvobodimo „Sočine“ more“. — Hinavci! Za svobodo so, kajpak! „Soča“ tlači učiteljstvo kakor mora, a kavci pri „Gorici“ čutijo v sebi nalogo, da

— 17 —

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravski.

(Dalje.)

Zbišek poljubi kneginji roko, na to se obrne k Danuši, in dasiravno je bil bolj privajen na vojno in bitke nego na dvorske običaje, je vendar-le dobro spoznal, kaj ima storiti vitez, ki zagleda zarano gospo svojega srca, kajti umaknivši se osupnen pred njo, se je prekrizal:

»V imenu Očeta, Sina in svetega Duha!«

Danuša je dvignila k njemu svoje modre oči ter ga vprašala, čemu se križa, ker je maša že končana?

»Radi tega, ker se je, lepa gospodičina, tvoja lepota za toliko povečala čez noč, da se temu ne morem načuditi.«

Toda Mikolaj iz Dolgega lesa, ki kot prileten človek ni ljubil novotarij niti tujezemskih viteških običajev, pomigne na to z rameni ter reče:

»Čemu zamán zapravljáš zlati čas ter hvališ njeno lepoto? Saj je to še zgolj punčika, ki je komaj nekoliko odrasla od tál.«

Zbišek ga takoj jezno pogleda ter reče:

»Čuvajte se imenovati jo punčiko« reče ves bled od jeze, »ter vedite, ako bi bili nekoliko mlajši, bi dal takoj poteptati zemljo za gradom, na kar bi sledila bodisi že vaša ali moja smrt.«

»Tiho, golobradec; še bi ti dal kaj dober svet.«

»Tiho!« ponovi kneginja. »Namesto tega, da misliš na lastno glavo, še le pričinjaš prepri! Ljubše bi mi bilo, ako bi bila našla za Danušo resnobnejšega viteza. Toda to ti povem, ako se hočeš pripraviti, pa pojdi kamor hočeš, ker tukaj takih ni treba.«

Zbiška je bilo po teh kneginjinih besedah sram, in jel jo je prositi oduščanja. Pri tem je tudi pomislil, če mar Mikolaj iz Dolgega lesa nima odraslega sina, da bi ga pozval na dvoboj, bodisi že peš ali na konju, ter se tako maščeval za ono »punčiko«. Vsekako pa je bil sklenil, da se hoče v kraljevih dvorinah obnašati povsem mirno, da noče nikogar izzivati, k večjemu ako bi tega ne zahtevala nujno njegova viteška čast....

Glas trombe je naznanil, da je zajutrek že pripravljen. Kneginja Ana je prišla Danušo za roko ter šla v kraljeve sobane, pred katerimi so stali, čakaje njenega prihoda, razni dostojniki in vitezi. Kneginja Ziemovita je bila prišla že poprej, ker je kot kraljeva sestra zasedla odlično mesto za mizo.

V sobano so privreli gostje, tuji in domači, dostojniki in vitezi. Kralj je sedel na čelu mize ter imel na svoji strani krakovskega škofa in Vojteha Jastreba,

kateri je sedel na kraljevi desni strani, dasiravno je bil njegov stan nižji od škofa. Na to sta se vsedli obe kneginji. Za Ano Danuto se je vsedel na širokem sedežu bivši gnezdenski škof Jan, potomec šlezkih Piastov, sin Boleslava III., opolskega kneza. Zbišek je že čul o njem na Vitoldovem dvoru, ter ga je sedaj, stojé za kneginjo in Danušo, takoj spoznal, to pa po nenavadno bujnih lasih, radi katerih mu je bila glava povsem podobna cerkvenemu škropilniku. Za to so ga na dvoru poljskih knezov porogljivo imenovali »Kropilo« in Križarji so mu celo pridodajali ime »Grapidlo«. Bil je to jako vesel in lahkomisljen človek. Dobivši zoper kraljevo voljo pallium (palij) gnezdenske nadškofije, se je hotel polastiti škofije z oboroženo roko, radi česar mu je bila odvzeta škofova čast, on sam pa je bil proganjan ter se je združil s Križarji, kateri so mu dali v Primorju bedno kameniško škofijo. Spoznavši pa, da je bolje živeti z mogočnim kraljem v prijateljstvu, ga je prosil oduščanja, vrnil se v domovino in čakal, da se izprazni kak škofovski sedež, nadejaje se, da ga dobi milostljivo iz rok dobrotljivega vladarja. Vedel je, da se v tem ne vara, zato si je prizadeval z vsakovrstnimi kratkočasnicami nakloniti si kraljevo srce. Ostala pa mu je še nekdanja naklonjenost do Križarjev. Za to si je tudi tukaj na dvoru kralja Jagiela, kjer ga vitezi in drugi dostojniki niso radi videli, kaj rad poiskal Lichtensteinovo družbo ter sedel poleg njega pri mizi.

preženejo to moro. — V čem in kako „Soča“ tlači, terorizuje itd., tega seveda ne zna povedati čvekat, ki se je grdo skregal z gospo logiko. — In da bi pregnali to moro, apeluje „Gorica“ na zastopnike učiteljstva v deželnem šolskem svetu (— to sta dva Nemca, srednješolska ravnatelja!) in na preblagorodnega gospoda Janeza Berbuča.

No, zdaj smo srečno zopet enkrat pri junaku izpod Čavna! Ker je previdno molcal, ko se je realizovala vladina namera nemške vadnice v Gorici, kar je sam potrdil v „Slov. Narodu“, ker je pobegnil iz Gorice, ko so v seji imenovali učiteljice, ker sploh nima poguma, da bi v obraz c. kr. namestnika odprl usta v korist našega naroda, zato pa mu odkazuje „Gorica“ prav hvaležno polje za uspešno delovanje — za karnifliranje naprednega učiteljstva. Prof. Janez Berbuč naj torej razvije v deželnem šolskem svetu novo delavnost, da osvobodí učiteljstvo verig, v katere ga uklepa predana „Soča“ (ipsissima verba!) — Logike v tem blebetanju ni nikake, ker tistih verig ni, iz ako bi sploh bile mogoče, bi jih Janez Berbuč ne razdel nikdar. Pač pa je jedini namen te skrupularije le: bedasta grožnja okrajnim s. svetom, nadzornikom in predsednikom. — Man kennt die Absicht und man wird nicht verstimmt!

C. kr. okrajni šolski svet goriski je počastil „Gorico“ z uradnim popravkom. Tega klerikalni brbljač niti ni zaslužil. — Sledil je potem v „Gorici“ impertinenten odgovor, ki je imenoma napadel nadzornika g. F. — Kar se njega tiče, dokazujejo kavci velikanske nevhvaležnosti. Kjer je bilo kaj klerikalnega, je bil vedno poleg, naša stranka pa ga ne pozna, da bi bila kaka kritika bolj umestna v „Soči“. — Toda kdor kavcem pokaže prst, hočejo takoj celo roko. In tega g. F. zopet ne more, ne sme storiti, in zato lop po njem!

Končno se „Gorica“ tendenciozno navaja iz „Soče“, ki je baje pisala, da so njeni somišljeniki gospodarji v c. kr. okrajnem šolskem svetu, da se torej napredni učitelji nimajo ničesa bati. — Da je velika večina udov naprednega misljenja, je resnica. In da oni n. b. nikdar dopuščali, da bi se napredni učitelji karniflali edino na željo kakega farovskega malopridneža, — to je zopet res. In to, le to je „Soča“ naglašala, „Gorica“ pa bi rada videla, da bi vse napredne učitelje obesili na kol ali vsaj pogнали jih iz službe.

Nastopila je res doba, da naprednjaki, ki so člani šolskih svetov, začnejo resno in previdno rabiti svojo moč, če bo treba i proti onim c. kr. birokratom, katere bi utegnili za vse lumparije sposobna klerikalna banda bodisi pridobiti ali terorizovati.... Stali bomo na straži tudi mi! In s tem basta!

DOPISI.

Iz Srbije. — 18./IX. — 1./X. 1902. — Gospodine uredniče! Ja sam Vam obećao u mome poslednjem pismu, da ću Vas u buduću češće izveštavati o kratkim događajima,

koji se dešavaju ovde kod nas, i u koliko bi ovo moglo poslužiti za uzajemne narodne i politične koristi. Na žalost neću moći još moje obećanje ispuniti, — krusni događaji, koji se na sramotu svih nas odigraše u lepome Zagrebu, zaslužuju, da se njih malo dotaknemo.

Znam, da ste vrlo radoznali, kako se ovi skandalozni događaji kod nas u Srbiji ocenjuju. Evo da čujete: demonstracije u Zagrebu bacaju na stanje u trojedinici jednu veoma ružnu i žalostnu sliku. Plakati i drati 4 dana uzastopce u jednoj glavnoj varoši, neda se tako lako zamisliti, sem da se to nalazi nekde van Europe. Zaista nejma načina, nejma osnovanosti, kojim bi se ovo i ovako stanje moglo pravdati. Izgleda, da su same vlasti iste na ruku pljačkasiima, inače se ovako stogod ne bi moglo desiti. Odnosno pak same demonstracije, načina izvođenja i lica, protiv kojih ovo vršeno, možemo otvoreno reći, da su nas ovi izgredivooma zabrinuli i iznenadili, nemogavši sebi ni iz daleka predpostaviti, da će se moći zagrebačka fakinaža od svojih i naših najvećih protivnika i zlotvora na tu cilj upotrebiti. Na prvi pogled rekao bi čovek, da je ovim događajima sva krivica u tome, što masa naroda hrvatskog nejma pravog poimanja bratske solidarnosti; ili je tako zaslepenjena, da ne vidi i ne poznaje svog pravog neprijatelja, ili na kraju krajeva, da nije valda bila cilj, da se jednom ukradenim blagom dobro najede i nakrade? Nije, ni jedno ni drugo. Vandalizam, izvršen od zagrebačke fakinaže, je najjasniji dokaz: 1. ogroman napredak u kulturnom i materijalnom stanju srbskog elementa u trojedinici, od čega neko strepi; 2. do krajnosti zalostno moralno stanje, koje postaji v svima društvenim slojevima — sa malim izuzetkom — u našoj bratskoj hrvatskoj zemlji. — Poznajući dobro vrline hrvatskog naroda, smelo možemo reći, da poruga učinjenih izgrediva ne sme in ne može pasti na hrvatski narod, već na one zainteresovane ličnosti, koje služe verniji interesima tuginstva nego svome narodu.

Fakt je, koji se ne da poreći, da je ovim skandalima zadat jugoslovenskim interesima težak udarac, a time postignuta cilj onih prodanih duša hrvatskog naroda, koji se smatraju sretnijim nazvati se slugama tuginstva. Tim pandurima i satrapima tuginstva bila je sloga slovenskih naroda od vajkada sam jedno strašilo, jer u slozi su oni videli svoju konačnu propast, i onoga dana kad bude na pravome nebu jugoslovenstva zablistala zvezda bratskoga sjedinjenja, njima će oglasiti mrtvačko zvono poslednji izdisaj. Daklem nije „Srbobran“ i njegov famozni članak, za koji zagrebački proletarijat toliko zna i vodi računa — kao za lanjski sneg — izazvao demonstracije u Zagrebu, već za ono pada sva odgovornost na onu sektu ljudi, koji koristeći zagnuvenu masu nižih slojeva, ovu posredstvom verskog fanatizma nateruju na demonstracije upravo plakanje i dranje svoje rodjene braće. Verski

inkvizitori upravo Rim i vladajući sistem, to so prouzrokovali ne samo skorašnjih izgredivov, već sviju zala i nesreća medju slovenskim narodima na jugu. A vi, braćo Hrvati, zapamtite ove bratske reči: Srbini ne mari za Rim, niti plače i traži spasa u tuginjskom pokroviteljstvu, on se ponosi svojom pradedovskom svetom pravoslavnom verom, on se diči, što vidi, kako se na horizontu svetle dve jake srbske narodne tvrđine, stete srbskim junaštvom i srbskom krvlju, a podignute na grobovima srbskih junaka, koje će kad tad služiti za oslonac bratskome ujedinjenju.

Na polju, gdi je isključeno svako tuginjsko tutorstvo i verski uticaj, srbski je narod svakad spreman, da otvori svoje grudi onim iskrenim osećajima, koji mogu samo izmegju dva bratska naroda postajati.

Toliko za sada!

Jugosloven.

Domaće in razne novice.

Gg. naročniki, ki kaj dolžujete do konca tega leta, dobé zanesprej svoj dolg napisan s plavim svinčnikom na pasteli. Kdor tega ne mara, naj takoj pošlje naročnino.

† Dr. Josip Pavlica, profesor bogoslovja na goriskem osrednjem semenišču, je umrl po dolgi in mučni bolezni v noči od sobote na nedeljo. Star je bil 41 let. Rojen v Rihembergu je dovršil srednje sole in semenišče v Gorici, potem je nadaljeval bogoslovske nauke v Rimu in na Dunaju, kjer je dosegel doktorat. Takoj na to je prišel na gorško semenišče, kjer je ostal do smrti.

Zdrav ni bil, odkar se je vrnil iz Italije. Že zunanost je kazala čudno barvo, kar je bilo dokaz notranje bolezni, ali kaj je ta bolezen, nikdo ni vedel povedati. In zdi se, da so zdravniki šele zadnji čas uganili bolezen — malarijo, o kateri smo povedali najglavnejše v posebnem sestavku.

Ob razkolu l. 1889. je stal (takrat se v Rimu) na strani dr. Mahniča in dr. J. Tonklija in odločno proti dr. A. Gregorčiču, katerega je hudo obsojal. Mahničev in Tonklijev pristajal je ostal do zadnjega hipa, Gregorčičev odkrit prijatelj pa ni bil nikoli. Še ob razkolu l. 1899. se je izražal o Gregorčiču in njegovi politiki jako nasprotno. Dr. Gregorčič mu nikdar ni bil naklonjen; bal se ga je, da mu ne bo delal konkurence. — Toda sila in potreba ju je zbližala. Kako, to vemo vsi, ali pravega zaupanja le ni bilo. To čudno zvezo je razrešila smrt, in dr. Gregorčič sam danes lože diha. Po zavezniku dr. Pavlici ne plače.

In mi? Dr. Pavlica je bil naš odkrit nasprotnik. „Soči“ je bil vedno nasproten. — Naš boj proti njemu je vsam čitateljem gotovo v živem spominu. — Eno pa moramo povedati: Z dr. Josipom Pavlico se je dalo vsaj pametno govoriti, ni žalil osebno, ni bil strupen v izrazih in nastopu kakor njegov duševni naslednik — dr. Andrej Pavlica. S tem je nemogoč celo razgovor.

Zato naš boj nasproti dr. Josipu P. ni bil nikdar tako odločen kakor mora biti vselej, ko se razkorati brat dr. Andrej P. — Pokojnik je bil več let urednik „Prim. Lista“. V bojih za svoja načela je bil vstrajen in dosleden do takrat, ko se je zvezal z dr. Gregorčičem. — N. p. v m.!

Za „Sokolovo“ zastavo je daroval g. Luka Kriznič 3 krone. Hvala darovalcu!

Premestitev. — Postna uradnika Jos. Kastelic in Peter Guglielmi sta premeščena od centralnega poštnega urada v Trstu v Gorico.

Novo Kneippovo zdravilišče na Slovenskem? — „Kneipp Blätter“ poročajo, da je več častilcev in častilk Kneippove zdravilne metode sklenilo ustanoviti na avstrijskem jugu Kneippovo zdravilišče. Zdravilišče naj bi se ustanovilo v kakem vinorodnem kraju Kranjske, Primorske ali Hrvaške, kjer bi jeseni se s Kneippovo zdravilno metodo združilo tudi zdravljenje z grozdem, kakor se vrsi v Meranu. Kraj naj bi ne bil dva kilometra od železnice, imeti bi moral mrzlo tekočo vodo in gozd. V kraju bi se moralo napraviti vsaj 400 postelj za tujce. Urednik „Kneipp Blätter“, naš rojak g. Okič-Jereb, priporoča za to ustanoviteljem Ajdovščino, Ilirsko Bistrico ali pa Samobor na Hrvaškem. Nadalnje predloge sprejema uredništvo „Kneipp Blätter“ J. Okič, Wörishofen.

Kam gre denar iz Slovenije? — Naši klerikalni listi kaj radi javkajo, kako slabo se godi našemu kmetu, kako narod gospodarski propada, za kar dolže seveda slovenske „liberalce“, češ: oni so vsega krivi. — Klerikalci sami pa lepo molče o tem, da so oni od nekaj gospodovali nad našim ljudstvom, oni so imeli v rokah njegovo usodo, njegovo omiko, in s tem ves gospodarski razvoj. — Enako molče o tem, da je bila klerikalcem vedno prva skrb — neumnost, nevednost ljudstva, ker le tako znosi v farovž vse težko prislužene groše za maše... „ki niso nikdar preplačane“, za očenaje, za osmine, za razne „žegne“ proti toči, proti boleznim v hisi in hlevu itd. itd., vrhu tega pa skrbne gospodinjje tekmujejo med seboj, katera znosi lepše darove v farovž, katera da lepšo „štruco“ ali bolj vrhano mero itd. itd. — In dejstvo je, da se po slovenskih cerkvah in „božjepotih“ nabira toliko plačanih maš, da se jih požeruhi ne drznejo „zaslužiti“ niti z — „mašoni“ (po 20 in več maš skupno), marveč gre silno veliko takega denarja iz dežele, največ v lačno Italijo. Doma pa nima mnogoter Slovenec niti za sol!

Toda vse take žile odvodnice za denar iz žepa našega ljudstva in iz dežele klerikalcem se ne zadoščajo. Izmislili so si še — misijone. Čelo po Kitajskem in Japonskem ustanovljajo misijonske postaje, katere vzdržujejo evropejski — norci. Doma umirajo otroci od lakote, vsega najpotrebnejšega pomanjkuje, a na Kitajsko in Japonsko itd. pošiljajo denar, da misjonarji kupujejo ter

(Dalje v prilogi.)

Tako je bilo tudi sedaj. Zbišek, stojé za knejinjinim sedežem, je bil tako blizu Križarja, da bi ga bil lahko dosegel z roko. In prsti so ga nehoté jeli srbeti, toda to se je zgodilo nehoté, kajti kmalu si je bil premagal svoje občutke ter ni pripustil k sebi nobene slabe misli. Vsekako pa se ni mogel vzdržati, da ne bi bil pogledal časih na temno plavo Lichtensteinovo glavo, na njegov vrat in ramena, premišljujé pri tem, koliko posla bi imel z njim, ako bi ga srečal bodisi že v bitki ali dvoboju. — In zdelo se mu je, da bi ga to ne veljalo preveč truda, kajti dasiravno so njegove lopatice štrlele dovolj razločno izpod tanke sive Križarjeve suknje, bil je on vendar pravcat slabotnej proti Povali, proti Krzonu iz Kozje glave in proti mnogim drugim vitezom, ki so sedeli za kraljevo mizo.

Zbišek je zrl na nje z začudenjem in z zavistjo, toda najbolj je obračal ná-se njegovo pozornost kralj, kateri oziraje se na vse strani, si je vsaki hip gladil lase za ušesa, kaj nejevoljen radi tega, da se zajutrek še ni pričel. Njegov pogled se je časih za trenutek vstavil tudi na Zbišku in pri tem je mladi vitez začutil nekak strah, ko se je spomnil, da bo nemara moral v kratkem stati pred licem razjarjenega kralja. Tu je sedaj prvič jel resno misliti na svojo krivdo in na kazni, ki ga je mogla zadeti, kajti doslej se mu je to vse zdelo še nekako nejasno in oddaljeno ter sploh nevredno, da bi se človek za to brigal.

Toda Nemeec ni niti slutil, da tako blizu stoji vitez, ki ga je bil tako drzno napadel na poti. Med tem so prinesli zajutrek. Prinesli so vinsko juho, zabeljeno z jajci ter potreseno s cimetom, ingverom in

žafrenom tako močno, da je bila kmalu polna te vonjave vsa soba. Dvorski šaljivec, sedé na stolu pri vratih, je posnemal slavčkovu petje, kar je kralja očitno zabavalo. Razun njega je še drugi šaljivec hodil s strežaji okrog miz ter posnemal brenčanje čebel tako dobro, da je marsikateri odložil svojo žlico ter jih jel odganjati od sebe. Oni, ki so to videli, so se spustili v smeh. Zbišek je stregel marljivo kneginji in Danuši, toda ko se je Lichtenstein jel otepati z roko po plešasti glavi, je znovač pozabil na nevarnost in jel se smejati tako, da so mu solze privrele iz oči, a mradi litevski knez Jamut, ki je stal poleg njega, mu je pri tem tako čvrsto pomagal, da mu je skoro hrana odpadla iz rok.

Ko je Križar končno zapazil prevaro ter segel v žep in se obrnil k škofu Kropilu, mu je rekel nekoliko besed po nemški, katere je škof takoj ponovil v poljskem jeziku.

»Plemeniti gospod ti veli,« je dejal, obrnivši se k šaljivcu: »tukaj imaš dva srebrnjaka, toda ne brenči mu tako blizu, ker čebel se oteparam, trote pa pobijamo.

Na to spravi šaljivec srebrnjaka, ki mu jih je dal Križar, in okoristivši se s svobodo, kakoršno so uživali dvorski norci povsod, reče:

»Dokaj medu se nahaja v Dobrinski krajini?« in radi tega so jo zasedli trotje. Pobij jih, kralj Ladislav!

»Tu imaš tudi od mene groš, ker si tako dobro odgovoril,« reče Kropilo, »toda zapomni si, da si čebelar zlomi vrat, ako se mu zlomi lestva. Čebele, ki

*) Dobrinsko krajino so na temelju neopravičenega dogovora z Ladislavom Opolčikom bili zasedli Križarji.

so zasedle Dobrin, imajo žela, in radi tega je nevarno plezati na njihov čebelnjak.

»Oh, da!« zakliče Zindram iz Maškova, krakovski mečnik, »čebele je moči pregnati.«

»S čim?«

»S smodnikom.«

»Ali pa je treba s sekuro podreti čebelnjak in čebele opliniti,« reče orjaški Pašek Zlodej iz Biskupic.

Zbišku je rastlo srce od nadeje, ker si je mislil, da te besede napovedujejo vojno. Toda razumel jih je tudi Kuno Lichtenstein, kateri prebiváje dolgo v Torunu pri Helmuju, se je bil tega jezika naučil, pač pa vsled napuha ni hotel poljski govoriti. Razdražen vsekakor po besedah Zindrama iz Maškova, je uprl vanj svoje sive oči ter dejal:

»Bomo videli.«

»Videli so to naši očetje pod Plovcem, mi pa smo to videli pod Vilno,« odvrne Zindram.

»Pax vobiscum!« zakliče Kropilo. Pax, pax! Brž ko škof Mikolaj iz Kurova zapusti kujavsko škofijo ter mene milostljivi kralj napravi za svojega namestnika, pa vam zapridigam tako lepo o ljubezni med krščanskimi národi, da vas bo to ganilo do dna duše. Kaj neki je sovraštvo, ako ne ignis a pri tem je ignis infernalis... ogenj sovraštva tako okrutn, da ga ne more pogasiti voda, marveč se mora zaliti le z vinom. Dajte vina! Pojdimo na opice!« kakor je govoril škof Zaviš iz Kurozvuka.

»Od ondot pa v pekel, kakor je rekel zlodej!« ponovi šaljivec.

»Naj te odnese!«

zbirajo v zavetiščih otroke, odložene deklice ali od mož spojene ženske. — In za take klerikalne neumnosti se zbira prav pridno denar tudi po Slovenskem. Tista skandalozna „Zgodnja Danica“, zrcalo slovenske neumnosti in svete prismojenosti, zbira že pol stoletja velikanske svote za zamorce, Japonce in Kitajce, ali bolje, za razne lenuharje, ki se po tujini potepajo, ker doma nečesto pošteno delati.

„Dolenjske Novice“ prinasajo zadnji čas „Poročilo iz kitajskih misijonov“, ki je nam vrhunec neumnosti. Ne zrtev iz Evrope, marveč palic bi morali poslati boksarjem, da pošteno naženejo vsiljivce, ki prihajajo tje iz daljne tujine, da delajo zdražbe med domačini ter hočejo premeniti tisočletne sege in običaje, vkoreninjene tako, da jih more premeniti le tok časa in njega naravni vplivi.

V zadnji „Dolenjskih Novicah“ tudi citamo, da so dobile od neke osebe 60 K za dva Kitajčka, katara misijonar P. Zablita kupi. Uradništvo se tistemu slovenskemu bedaku že zahvaljuje v imenu obeh kupljenih Kitajčkov!!! — Ali ni to vrhunec prismojenosti? Radi bi poznali tistega bedaka, ki le dal 30 gld., da kupuje dva Kitajčka. — Ubogo slovensko ljudstvo, kako te vodijo za nos klerikalni sleparji!

Naše priloge. — Tudi danes ima „Soča“ prilogo. Vkljub temu je izostalo marsikaj za soboto.

Danes je na zadnji strani tudi novi železniški urnik proge Trst-Dunaj, ki kaže velike spremembe. Torej pozor, kdor potuje.

V prvi polovici novembra izdamo in priložimo tudi „Soči“ navadni velik lepak z urniki železnice, parobrodov in pošt.

Kdor želi oglas na tem lepaku, ki visi po vseh javnih prostorih, v pisarnah itd., naj se takoj oglasi. Cene stare.

Umrli je v Gorici v soboto nenadoma kontreadmiral Viljem Ulrick. Pokopali so ga provizorično na tukajšnjem protestantskem pokopališču, ker pozneje prenesejo truplo v Trst. Pogreb se je vršil na željo pokojnikovega brata brez vojaških častij. Opažalo se je premnogo kolajn, katere so nesli za krsto.

V nedeljo so pokopali Leopoldino Plahutovo, ono dekle iz Batuj, o katerem smo poročali, da se je ožgalo vsled eksplozije petrolejke ter bilo radi tega privedeno v tukajšnjo bolnišnico.

Nagla smrt. — Sinoči okoli 8½ uri je nenadoma umrl Josip Bregant, posestnik, v Stračicah, v svoji najlepši dobi. Pokojnik je bil vrli narodnjak in dober mož. Zapustil je ženo s 3 nedoraslimi otroci. — Pogreb bo jutri. — Mir njegovi duši!

Ostudna ali pristno klerikalna laž. — V soboto smo povedali, da ne verjamemo vesti v „Prim. Listu“, da so naprednjaki v Rihembergu, ko so zagledali škofa, vpili: Živio Tuma! Dol s farji! itd. ter da je nekdo zatulil celo škofu v uho: dol tudi s škofom! Takoj smo poizvedovali o tej reči in zvedeli smo, da je ona vest v „Prim. Listu“ ostudna ali pristno klerikalna laž. Res je

zaklical takrat nekdo, ki pa ni Rihemberčan: Živio Tuma! ali to je vse — vse drugo je izmisleno. Grda izmiselnost je, da so kričali: Dol s farji!, najgrša pa ona, da je nekdo zatulil nadškofu: Dol tudi z nadškofom! Vse to so si izmislili, da bi vlovili nadškofa v svoje pasti ter da bi slikali naprednjake kot take, ki napadajo celo mirnega našega nadškofa, ki nikomur nič hudega neče. Calumniare audacter, semper aliquid haeret! In še greha nimajo, ker je laž posvečena — kajti namen posvečuje sredstva.

Z vsjo slastjo je ponatisnil ono lažljivo vest tudi ljubljanski „Slovenec“, ta duhovski list za častikrajo in lazi, ter se dostavil, da je dobro vedel, da naprednjaki na Goriskem ne bodo pustili novega nadškofa dolgo časa pri miru. — Da je vest v „Prim. Listu“, zlagana, nam prica tudi „Gorica“, ki ni ponatisnila one vesti, kar bi bila drugače storila na vsaki način. Zdelo se jim je menda le predebelo.

Vest je zlagana — to vedo dobro pri „Prim. Listu“ in vedo sedaj tudi pri „Slovenecu“, ali prepričani smo, da je ta dva lista neprekličeta. Toliko poštenja jima ne pripisujemo, ker ju dobro poznamo. Gg. dr. Pavlica in dr. Lampe — kaj ne, da se ne motimo!

Malarija. — Ta bolezen, ki je spravila dr. Pavlico v grob, v naših krajih ni znana. Gospoduje le v močno motvornatih krajih, posebno v Italiji, kjer je za ljudstvo pravi „bič božji“. Tudi rajni Pavlica jo je dobil za svojega bivanja v Italiji. Vzrok te bolezni so neke vrste komarji, katere imenujejo zoologi „anopheles“. Ako ta živalica, ki je dolga komaj osem do dvanajst milimetrov, človeka piči, izpusti mu v kri parazite, ki se zarijejo v tista telesa, katara dajejo krvi karakteristično rdečo barvo. Ti paraziti telesa uničijo, a se ob enem delé na deset, dvajset in več novih, ki se tudi zajedó v krvi in nadaljujejo uničujoče delo. Ako se torej ob pravem času ne pomaga, razkroji počasi vso kri, česar nasledek je — smrt. Pri vsakem takem deljenju nastopa hujša ali slabša mrzlica. Med temi paraziti, ki se množe po deljenju, je pa tudi nekaj takih, ki imajo spol. Ako torej piči komar malaričnega človeka, izsesa mu nekaj možkih in ženskih parazitov, ki se potem v njem oplodé, a sad so zopet taki paraziti, ki se morejo premnogokrat deliti in s katerimi more „anopheles“ zopet okužiti človeka. Ker se ta bolezen širi po komarjih, je pač razumljivo, da je v motvornatih krajih, kjer ti komarji živé, jako razširjena. Da, marsikje v Italiji so kar celi okraji popolnoma malarični. Malarija je bila torej v takih krajih enaka sovražnica ljudstva kakor kolera in kuga, posebno ker ji do nedavna niso poznali vzroka. No, posebno po zaslugi rimskega profesorja Grossi-ja vemo, odkod prihaja ta bolezen, in upanje je, da konča boj, ki ga vodijo zdravniki zoper ta „bič“, kakor ljudstvo po pravici imenuje malarijo, z novim triumfom za zdravniško vedo.

Iz Tolmua nam pišejo 5. t. m. — „Diamantno mašo je zapel danes na rožno-

venčno nedeljno v tolminski farni cerkvi naš tolminski rojak, mož stare korenine in vsestransko spoštovani in priljubljeni zlatomasnik prečastiti gospod Karl Pencin.

Ko bi kaplančki Missijevega kalibra posnemali tega uzornega moža, bi pač ne bila treba klicati ob volitvah za reševalca vere k nam — goriskega Cabeja!

Cirkus Balcevic. — Iz Trsta je prišel v Gorico cirkus Raicevich, ki daje vsaki večer predstave na Starem trgu. Cirkus je, na sploh rečeno, dober, ter so posamezni izvajatelji raznih, tudi jako težkih vaj, telovadci in klovni na svojem mestu. Kdor se hoče zabavati ter videti moč, gibčnost in spretnost človeškega telesa, naj poseti ta cirkus.

Kranjski „Vortrab“. — Pišejo nam: Dne 4. t. m. popoldne med popoldansko službo božjo se pripodi troje kranjskih romarjev v franciskansko cerkev na Kostanjevici. Bili so popolnoma pijani, ter se obnašali toliko surovo, da so se ljudje zgražali. Dva možka sta bila toli pametna, da sta oslala v stranski ladji, ter pozneje smeje se odstranila iz cerkve; toli pametna, pa ni bila njih soromarica, ki se je med svetlim opraviлом privlekla sredi cerkve, tam obstala ter se telebasto ozirala okoli, kakor „čuk na palci“. Naravnost skandalozna je bila njena obleka. Predpasnik je bil od „vrha do tal“ ves ok..., a krilo in jopič spredaj in zadaj umazano od apna in zidne belobe. To so pač bili uzori romarjev. Ali pripelje Šustersič še več takih „kampionov“?

Pelagra v Furlaniji. — Vladna komisija, ustanovljena v pomoč proti pelagri, je odločila v svoji zadnji seji dati občinam, kjer se nahajajo bolni na pelagri, nastopne podpore: obč. Oglej K 1400; obč. Joanis z Ajellom in Campolongo K 300, obč. Visko s Št. Vidom, Crauglio in Nogaredo K 425; Cervinjan K 1050; Flumičel K 1300; Štrasold K 500; Ruda z Villa Vicentina K 450; Škodovaka K 320; Pertecole K 350; Terzo K 800; Turjak s Pierisem K 650; Gradišče s Faro in Št. Martin K 550; Tržič s Strančanom K 220. Skupaj K 8660. S temi zneski so obvezane navedene občine preskrbovati bolnike, počenši od 10 t. m., skozi 50 dni ob pomoči zdravnikov ter kjer mogoče tudi ozdravljenih.

Narodne in Lebherzove vžgalice. — Tam poleti smo omenili, da bi bilo pametno, ako bi naši trgovci in tobakarnarji prodajali Lebherzove vžgalice povsod tam, kjer narodnih ne morejo. Goriska Lebherzova tovarna je končno domače podjetje, v kateri delajo skoro izključno Slovenci. Omenili smo tudi, da bi morala bilo pametno, ako bi izdelovala ta tovarna tudi vžgalice družbe sv. C. in M. Tako bi prišlo še več Slovencev do kruha.

Goriško klerikalno trobilo v vsej svoji katoliški vestnosti ni podalo smisla in smeri naše notice, pač pa poslalo v svet laž, da je „Soča“ proti narodnim vžgalicam. So pač vedno jednaki ti naši kavci!

Vkljub tej klerikalni brezvestnosti moramo zopet ponoviti ta poziv na naše ob-

činstvo tako: Kdor prav nočes kupovati „narodnih“, kupuj Lebherzove! Kdor nočes ali ne moreš in kedar ne moreš prodajati vžgalic družbe sv. C. in M., prodajaj Lebherzove. Te so izdelek slovenskih rok, kar niti one „narodne“ niso, pač pa vse vkup tujega židovskega izvira.

Nekaj vzgledov!

Koliko je slovenskih trgovcev in tobakarnarjev, ki ne morejo, ne marajo, ali tudi ne smejo prodajati „narodnih“; mnogo jih je, ki imajo „narodne“ in še katere druge, ali „narodne“ so bolj v ozadju, bolj prikrite itd. Zakaj bi ne prodajali poleg „narodnih“ brez strahu Lebherzove? — Mnogi naši in celo laski trgovci prodajajo razne tuje židovske izdelke pod nekako narodno obleko, n. pr. „Slavija“ (s slovensko trobojnico na skatljici) ali „Najbolje šibice za Hrvat-sku“ (s hrvaško trobojnico) itd. Vse to so izdelki židovske spekulacije, ki se nam vsiljujejo v nekako nadomestilo za „narodne“. — Ali ni bolje, da vse te nadomestijo Lebherzove? Menimo, da je! — In s tem je pač povedano vse!

Vse pride na dan. — Fotograf gosp. Jerkič je bil pustil pred 2 letoma svoj bicikel v prillitju hiše v Gosposki ulci, kjer prebiva. Ko se je vrnil s svojega stanovanja v prillitje, ni bilo kolesa nikjer več. Vsa poizvedovanja so ostala brez uspeha. V soboto pa je pripeljal nekdo svoj bicikel k tvrdki Saunig in Dekleva v ulici Municipio. Tam so začeli sumiti, da je to kolo ono, katero je bilo ukradeno gosp. Jerkiču. Radi tega so obvestili redarstvo. Ko je prišel oni človek opoldne po kolo, ga je počakal redar, ki ga je peljal na redarstvo, kjer je izpovedal, da je kupil bicikel od nekega neznanega človeka. Redarstvo si je kolo pridržalo za toliko časa, da se dožene, ali je ono kolo res last gosp. Jerkiča ali ne.

Pevsko in bralno društvo v Št. Andrežu priredi v nedeljo dne 12. oktobra veselico s plesom v prostorih g. Petra Lutmana. Vspored: 1. Neumann: „Subaltern“, koračnica, svira vojaška godba; 2. Iv. pl. Zajc: „Rojakom“, poje možki zbor; 3. Millöcker: „Karlota“, valček, svira godba; 4. Pozdrav; 5. Thomas: zbor iz opere „Mignon“, svira godba; 6. Fr. Ferjancić: „Oj slovenska zemlja“, poje možki zbor; 7. Ziehrer: „Zaljubljen“, romanca, svira godba; 8. Emil Komel: „Primorska straža“, možki zbor s spremljevanjem godbe; 9. Komzak: „Rab Labjac“, polka franc., svira godba; 10. H. Volarič: „Kviško bratje“, možki zbor; 11. Fahrbach: Potpourri iz operete „Vojaški propovednik“; 12. J. Alešovec: „Eno uro doktor“, burka v jednem dejanju; 13. Pies in prosta zabava.

Pri veselici in plesu svira oddetek goriske godbe. Začetek veselice točno ob 3½ uri popoldne. — Vstopnina k veselici 40 vin., sedeži 20 vin.; vsaka plesna točka 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Deželni odbor razpisuje dražbo za popravo stranišč v deželni hiši. Ponudbe je predložiti do 27. t. m. Proračuna je za to

»Bilo bi lepše, ako bi zlodej odnesel vas! Nikdar še nihče ni videl zlodja s kropilnikom, ali sedaj si mislim, bi vsi imeli to veselje.«

»Poprej pa še tebe pokropim. Dajte vina. Naj živi ljubezen med kristijani!«

»Med pravimi kristijani!« ponovi s povdarkom Kuno Lichtenstein.

»Kako?« vpraša krakovski škof Viš, dvignivši glavo. »Mar se ne nahajate sedaj v pravem krščanskem kraljestvu? Mar naše cerkve niso starejše nego one v Marburgu?«

Kralj je bil jako rahločuten, kadar je nanesla govorica na krščanstvo. Zdelo se mu je, da Križar meri s svojimi opazkami na njega, radi tega mu lice zarudi in oči se mu zalesketajo.

»Kaj?« vpraša z močnim glasom. »Mar nisem jaz krščanski vladar?«

»Kraljevina je krščanska,« odvrne hladnokrvno Križar, »toda običaji v njej so paganski.«

Na te besede vstanejo grozni vitezi: Martin iz Vrotimovic, Florijan iz Rokitnice, Bartoš iz Vodzinke, Domarat iz Kobiljana, Povala iz Tačeva, Pašek Zlodej iz Biskupic, Zindram iz Maškovic, Jakša iz Targoviška, Kren iz Kozjeglave, Zigmund iz Bobove ter Stanko iz Harbimovic, vsi sami močni in sloveči možje, zmagovalci v mnogih bitkah in mnogih bojnih igrah in zarudeli pa zopet blede od jeze in škripaje z zobni jamejo govoriti drug drugemu:

»Gorjé nam, kajti gost je ter ne more biti pozvan na dvoboj.«

Zaviš Černi, Sulimčik, najslavnejši med slovečimi,

»vzor viteštva,« pa obrne svoje nagnančeno čelo k Lichtensteinu ter reče:

»Ne poznam te, Kuno. Kako moreš kot vitez žaliti plemeniti narod, vedé, da te kot poslanca za to ne more zadeti kazen.«

Toda Kuno prenese mirno grozne poglede ter reče počasi in zmagovito:

»Naš red se je, predno je dospel semkaj, bojeval v Palestini, toda ondi so spoštovali celo Saraceni poslance. Samo vi jih ne spoštujete... in radi tega sem imenoval vaše običaje paganske.«

Na to nastane še večji trušč. Okrog mize se začuje znovič tarnanje: »Gorjé! Gorjé nam!«

Na to so vsi utihnili, ker je kralj, kateremu je bila na licu opaziti jeza, zaploskal nekolikokrat po litvinski šegi z rokami. Tu vstane stari Janko Topor iz Tenčina, krakovski kaštelan, osivel in dostojanstven človek, katerega so se radi njegove časti vsi bali, ter reče:

»Plemeniti vitez iz Lichtensteina, ako vas je kot poslanca doletela kaka nezgoda, le povejte, kajti takoj najdete po strogi pravičnosti zadoščenje.«

»Kaj takega se mi še ni pripetilo v nobeni drugi krščanski državi,« odvrne Kuno. »Včeraj me je na poti v Tinjec napadel jeden izmed vaših vitezov, in dasiravno je na mojem plašču lahko mogel videti križ in po njem spoznati, kdo da sem, je vendar grozil mojemu življenju.«

Zbišek je slišal te besede in močno obledel ter nehoté pogledal kralja, čegar lice je bilo naravnost strašno. Janko iz Tenčina se nekoliko zamisli, potem pa vpraša:

»Ali je to mogoče?«

»Vprašajte gospoda iz Tačeva, ki je bil priča tega dogodka.«

Oči vseh se obrnejo na Povala, ki je stal nekaj časa mračen s pobešenimi očmi, na to pa je dejal:

»Da, temu je res tako.«

Vitezi, ki so to slišali, so jeli klicati: »Sramota! Sramota! Ko bi se vgreznil v zemljo tak človek!« In nekateri so se trkali od jeze ob prsi, drugi pa so vrtili z rokami cinaste skledice na mizi, ne vedé, kam bi pogledali.

»Čemu ga nisi ubil?« zagrmí kralj.

»Ker njegova glava pripada sodnji,« odvrne Povala.

»Ali ste ga že zaprli?« vpraša kaštelan Topor iz Tenčina.

»Ne, ker je prisegel na svojo viteško čast, da dospe k sodnji sam.«

»Toda on ne dospe,« reče poragljivo Kuno ter dvigne glavo.

Med tem se oglasi mlad otožen glas za Križar-jevim hrbtom:

»Ne daj Bog, da bi mi bila ljubša sramota nego smrt. To sem storil jaz: Zbišek iz Bogdanca.«

Po teh besedah poskočijo vitezi k nesrečnemu Zbišku, toda grozen kraljev pogled jih ustavi. Kralju so zaiskrile od jeze oči in jel je klicati z zamolklim, hripavim glasom, podobnim škripanju voza po ro-batem kamenju:

»Odsekajte mu glavo! Odsekajte mu glavo! Naj pošlje Križar njegovo glavo v Marburg velikemu mojstru.«

delo K 2030-72. — Načrt in pogoji za to delo so razvidni pri dež. odboru.

Ponesrečil je v soboto v Vrhpolju pri Vipavi posestnik Jančez Kodela. Padel je s konja ter se tako udaril na glavo, da se mu je vlila kri iz ust, nosa in ušes ter je na licu mesta ostal mrtev.

Drobiž. — V Kaprivi v Furlaniji so imeli te dni posvetovanje o cesti, ki bi vezala Brda naravnost s furlansko nizino. — Na voglu ulice Caserma sta trčila neki izvošček in neki biciklist. Biciklist je prišel konju pod noge, ali k sreči brez poškodbe. — Prav čudežno se je rešila smrti 2 leta Marija Sakšida v Tržaški ulici. Deklica je padla z drugega nadstropja. K sreči je videla to iz prvega nadstropja Josipina Pertotova, ki je deklico ujela v roke, da se jej ni nič zgodilo. — Tukajšnjemu redarstvu se je predstavil hlapec Andrej Ferfolja iz Kamenj, da nastopi kazen 4 dni. Tam pa so spoznali v njem tatu, ki je v Tržaški ulici in pri „Kavalinu“ pokradel nekaj denarja. — Včeraj se je priplazil v prodajalnico g. Fona v Semeniski ulici neki 8-letni deček, stopil na mizo, pograbil en klobuk ter zbežal. V Gosposki ulici ga je prijel redar. Deček je rekel, da mu je nekdo naročil ukrasti klobuk.

Za naš „Kazipot“. — Čas je tu, ko zbiramo nove podatke za „Kazipot“ l. 1903., oziroma spremembe, ki so se dovršile od lani. — Ob tej priliki opozarjamo vse gg. trgovce, obrtnike in druge rojake, ki imajo v tem oziru kake želje, da se sami oglasijo. — Oglasijo naj se posebno tisti, ki so bili lani izpuščeni ali so v tem letu ustanovili kako trgovino ali obrt...

„Kazipot“ je danes jako važna, mnogo rabljena knjiga. Ona je nekako zrcalo naše dežele v mnogem oziru. Zato bodi točna, kolikor je to v človeških močeh. Da bodo podatki kolikor le mogoče novi, knjiga ne pojde v tisk pred decembrom, ker smo nabavili toliko materiala, da je postavljena cela.

Oglase sprejemamo že zdaj. Za prednostne strani velja načelo: kdor prej pride, prej melje!

Razgled po svetu.

Noveljske politične vesti. — V ponedeljek je bil v avdijenci pri cesarju Kórber, včeraj pa Szell, ki sta poročala o položaju. Nekateri listi govore o jako resnem položaju ter da stabila oba min. predsednika celo podala ostavko!! — Voditelji čeških strank so poklicani na dan 13. t. m. k min. predsedniku na posvetovanje. — Klerikalni Čehi na Moravskem so postavili za bližnje deželnozbornske volitve kandidate v 12 okrajih. — Državni zbor bo sklican okoli 20. t. m.

„Patris“, tržaško lasko pol. društvo, je zborovalo v poned. zvečer v namen, da je prostovalo, da priredi „Südmark“ svoj prihodni zbor v Trstu.

Ustrelili se je v Trstu v finančnem uradu c. kr. finančni revident Drag. Paternost, star nekaj nad 30 let. Ostal je mrtev hipoma. Baje je govoril že dlje časa, da se hoče usmrtiti.

Na to zakliče mlademu knezu litevskemu, sinu smolenskega namestnika, ki je stal v bližini:

»Drži ga, Jamont!«

Prestrašen od kraljeve jeze, položi Jamont svojo drhtečo roko na Zbiškovo ramo; ta pa se obrne k njemu ter reče:

»Ne zbežim!«

Belobradi kaštelan krakovski, Topor iz Tenčina, dvigne roko kvizku v znamenje, da hoče govoriti, in ko je vse vtihnilo, je dejal:

»Milostljivi kralj! Naj se ta komtur prepriča, da je naša pravi ne pa tvoja nagla jeza kaznovala s smrtjo napadovaleca na njegovo osebo. Drugače bi si mogel res misliti, da ni več krščanske pravice v tvojem kraljestvu. Jutri se izvrši sodba nad zločincem!«

Poslednje besede je spregovoril s povzdignjenim glasom, ter ne hoté niti za trenutek misliti, da bi bil preslišan njegov glas, je zaklical Jamontu:

»Odpelji ga v zapor. Vi pa, gospod iz Tačeva, nastopite kot priča.«

»Izpovem ves prestopok tega mladeniča, katerega ne bi storil nikak zrel mož izmed nas, odvrne Povala, mračno zroč na Lichtensteina.

»Prav pravi!« ponové drugi. »To je še dečko! Čemu smo vsi osramočeni radi njega?«

Nastane za trenutek molčanje. Vsi so zrl na Križarja nekako mrzko. Jamont pa je med tem odpeljal Zbiška, da ga izroči lokostrelcem, ki so stali na straži na dvorišču. On je čutil v svojem mlademu srcu sočutje do jetnika, katero je še vtrjevalo prirojeno mu sovraštvo do Nemcev. Toda kot Litvin, navajen slepo izvrševati vsa povelja velikega kneza in sam prestrašen

Pomenljiv pojav na Kranjskem.

Nedavno temu sta imela dr. Lampe, urednik „Slovenca“, in dr. Schweitzer, dež. poslanec, shod na Čatežu pri Trebnjem na Dolenjskem. O tem shodu citamo v „Sl. Nar.“ med drugim:

Nekdo je zaklical župniku Jancigarju, ko je prečital resolucije in predno je se kdo glasoval, na ves glas: „Lahko noč, čeber!“ To je zbudilo v otigled zelo debelušastega, čeburu podobnega Jancigarja toliko smeja med vsemi zborovalci brez razlike, da o kakem glasovanju glede resolucij in resnem razgovoru ni bilo nobenega govora več in do glasovanja tudi v resnici ni prišlo. Med govori dr. Schweitzerja in dr. Lampeta so se slišali hudi medklici, tudi taki, ki jih zabeležiti ne moremo. Tako se je vse vprek očitalo dr. Lampetu: „Ti molči, lažnivi pop, Ti boš šest mesecev sedel zaradi svojih laži!“ Kakšen efekt je naredil celi shod na navzoče poslušalce, pričajo najboljše harmonike, katere so se začele s svojim bučnim glasom nenkrat glasiti med govorom dr. Lampeta. Ljudem se je to dopadlo in le nekaj navzočih je kimalo z glavami in se je odkrivalo neprenehoma govornikom, drugi so se pa smejali ob izvajanju klerikalnih dveh junakov, dr. Schweitzerja in dr. Lampeta, ker so imeli v igralcu harmonik pravi in najboljši izgled toli hvaljene obstrukcije. Tako je pričelo kmečko ljudstvo, ne da bi mu bilo treba razlagati, samo ob sebi umeti, kaj je obstrukcija in kako smešni so taisti klerikalni junaki, ki so jo uprizorili celo v deželnem zboru. To je najboljši dokaz, da se jasni prav odločno med kmetiskim ljudstvom. Resnica je, da je začela delovati pamet, toda ne v korist, pač pa v škodo klerikalcem med kmečkim ljudstvom. Tako sta bila počesčena ta dva klerikalna junaka od kmečkega ljudstva samega. Pred par leti bi se ne bil upal noben kmet črni sukni dr. Lampeta niti z najmanjšo besedo oporekati, danes pa ga psuje kmet po shodih v obraz kakor se niti ne psuje ničvreden človek. Tako je škof Anton Bonaventura povzdignil avtoriteto duhovništva med kmečkim ljudstvom, da jih danes zmerjajo, kakor ničvredneže na cesti, in morda ni daleč, ko jih bodo začeli juvati in tepsti. To je zasluga škofova, ki oznanja mesto ljubezni sovraštvo! Dr. Schweitzerju se je zakričalo v obraz: „Ti še škrice nisi, Ti si samo „ksel“ Žlindre“. Tako se je klerikalna falanga na Čatežu utrjevala in mi tega uspeha klerikalcem ne zavidamo!

Pogreb Emila Zole v nedeljo v Parizu je bil veličasten. Udeležilo se ga je okoli 100.000 ljudi. Na grobu sta govorila naučni minister in Anatol France. Pri pogrebu je bil navzoč tudi Dreyfus.

Zola in knjigotržištvu. — Nikdar se ni živel pisatelj, čegar knjige bi se citale v tolikem številu in ki bi bil po svetu tako znan kakor Zola. Njegove knjige so se prodajale in se še prodajo v tisoč in stotisoč iztisih. Romana „Nana“ se je prodalo okoli 182.000, „Lourdes“ 14.000, „L'Assomoir“ okoli 142.000, „La Terre“ 129.000, „Debaclé“

196.000 francoskih zvezkov. Najmanjše se je prodalo romana „Sou Excellence Rougon“, t. j. 32.000 knjig. Vseh Zolovih knjig se je prodalo okoli 2.300.000. Prav toliko Zolovih knjig se je prodalo v nemških, italijanskih, angleskih i. dr. prevodih. Ako bi se naložilo teh 2½ mil. zvezkov vrhoma pokonci, bi bil ta stolp skoraj 80 kilometrov visok ali na tla položen bi segal začetek do konca na daljavo od Dunaja do Kremsa. Vredni so ti francoski zvezki nad 8 milijonov frankov. Prevodi pa znasajo vsaj še enkrat toliko. Zola je napisal 38 raznih knjig. Nemci imajo 241 raznih velikih prevodov, Italijani 82, Anglija 52, Amerika 65, Nizozemci 21, Danska 17, itd. Na milijone prevodov Zolovih povesti pa je izšlo le v časopisih. O Zoli in njegovih delih pa se je samo na Nemškem napisalo 31 knjig in brošur.

Vatikan proti krščanskim socijalistom. — „Information“ prinaša dopis iz Rima, iz katerega posnemamo, da sv. Stolica dosledno nastopa proti krščanskemu socijalizmu v Italiji. Nedavno temu je papež v javni noti grajal delovanje voditelja italijanskih krščanskih socijalistov Romolo Murri-a. Naslednjega dne, po razglasenju note, so se zbrali najuglednejši krščanski socijalisti v Rimu, ter so sklenili, upirati se Vatikanu. Potem je prišel sam Murri v Rim. Sklical je zopet svoje somišljenike, ki so na njegov predlog sklenili pokoriti se Vatikanu.

S tem je krščanski socijalizem v Italiji nehal ekzistirati. Toda sv. Oče da ne misli ostati samo pri tem, ampak da hoče popolnoma zatreti krščanski socijalizem ter izdati v ta namen novo encikliko, ki oporeče encikliki „Rerum Novarum“. Vatikan da nima nobene koristi od tega gibanja, pač pa je nevarno, ker bi utegnili s časom prinesiti cepljenje v katoliški cerkvi.

Ustanovitev delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani. — Iz poročila posnemamo:

Nadaljevanja ustanovnega občnega zbora navedene družbe udeležilo se je 24 delničarjev, kateri so zastopali 148 delničarjev z 2726 delnicami. Predsedoval mu je gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, ki je v kratkih besedah očrtal pomen in važnost tega novega podjetja, na kar je zbor prišel na dnevni red. O prvi točki, to je o nakupu pivovaren, je poročal gospod dr. Karl Triller, pravni zastopnik Ljubljanske kreditne banke, in sicer na podlagi pogodbe, katero je sklenila ljubljanska kreditna banka in poznejšega dodatka v to izvoljene cenilne komisije, v kateri so bili gospodje dr. Ivan Dečko, Hugo Eberl, Ivan Širca in Ladislav Pečanka. Istim se je pridružil še zapriseženi cenilec gosp. Ferdinand Golgranc iz Gaberja. Vse predlagane točke so bile na to soglasno vsprejete. Predsednik je naglašal, da se je s tem sklepom ustanovila delniška družba in da, ako bo ugodno uspevala ta delniška družba, zadobe Slovenci več veselje za ustanovljanje večih industrijalnih podjetij.

V prvi seji upravnega sveta je bil izvoljen predsednikom nove delniške družbe

gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, podpredsednikom pa gospod Ivan Dečko. Slavnostni banket, na katerega je gosp. Simon Kuketz povabil vse udeležence ustanovnega občnega zbora, zaključil je ustanovitev nove delniške družbe, katere nam je lep znak složnega delovanja kranjskih in stajerskih slovenskih rodoljubov in nam daje nado, da bodo temu prvemu koraku na industrijalnem polju sledili še drugi. Novi delniški družbi pa kličemo z besedami nje predsednika: vivat, floreant, crescat!

Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi je začelo s tem mesecem zopet svoje delovanje. Odbor se obrača k vsem prijateljem društva z nujno prošnjo, da se i to leto spomnijo slov. visokošolcev v Pragi s pošiljavo in nabiranjem prispevkov, prirejanjem zabav ter se prigrasijo za poverjenike društva.

Društvo je izdalo tekom šestih mesecev minulega leta 883 K; to je najlepši dokaz, kako potrebno in kakega pomena da je društvo, ter bodi onim rojakom, ki do sedaj še niso pristopili društvu, v vzpodbudo in nagib, da to store čim prej!

Oni visokošolci, ki nameravajo priti na praško vseučilišče ter računajo na podporo društva, pozivljejo se, da svoj prihod in svoje aspiracije tako j pismeno naznanijo. Za odbor: Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi.

Jos. Germ,
tajnik.

F. Tomšič,
predsednik

Razne vesti. — V Zagrebu podržavijo policijo. Karloški okr. predstojnik Winkler je imenovan vodjem zagrebske policije. — Bosanski Turki so poslali v Carigrad k sultanu deputacijo, katere naj mu potoži o politiki avstr. vlade; ali sultan deputacije ni sprejel. — Županom v Novem mestu je izvoljen lekarnar Simon pl. Sladovič. — Na cesti blizu Velenja na Štajerskem je ubil nekdo branjevko Persoljo iz Celja. Sum leti sedaj na nekega Pungračiča, ki je živel z njo v divjem zakonu, ali gotovo ni, da je on mrtilec. — 100 kilov težkega jelena je ustrelil Anerspergov lovec na lgu pri Ljubljani. — V Zagrebu so nabili nove lepake o nagli sodbi. Iz tega se sodi, da se nagla sodba ne odpravi še tako kmalu. — Iz Berolina poročajo, da je treil avtomobil z nekim vozom. Dve osebi sta bili ubiti, 7 pa je nevarno ranjenih. — V Benečiji je poročila zadnji dan septembra neka mlada žena dvojčka z jednim samim trebuhom, kjer sta bila zraščena skupaj.

Priden hlapec

se sprejme v kavarni „CENTRAL“.

Izjava.)*

Podpisani iz srca obžalujem, da sem se tako daleč spozabil in na tako škandalozen način blatil in mazal pošteno ime gospice Poldke Ipavčeve iz Črniče.

Črniče, dne 6. oktobra 1902.

Virgilij T.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Na to zakliče mlademu knezu litevskemu, sinu smolenskega namestnika, ki je stal v bližini:

»Drži ga, Jamont!«

Prestrašen od kraljeve jeze, položi Jamont svojo drhtečo roko na Zbiškovo ramo; ta pa se obrne k njemu ter reče:

»Ne zbežim!«

Belobradi kaštelan krakovski, Topor iz Tenčina, dvigne roko kvizku v znamenje, da hoče govoriti, in ko je vse vtihnilo, je dejal:

»Milostljivi kralj! Naj se ta komtur prepriča, da je naša pravi ne pa tvoja nagla jeza kaznovala s smrtjo napadovaleca na njegovo osebo. Drugače bi si mogel res misliti, da ni več krščanske pravice v tvojem kraljestvu. Jutri se izvrši sodba nad zločincem!«

Poslednje besede je spregovoril s povzdignjenim glasom, ter ne hoté niti za trenutek misliti, da bi bil preslišan njegov glas, je zaklical Jamontu:

»Odpelji ga v zapor. Vi pa, gospod iz Tačeva, nastopite kot priča.«

»Izpovem ves prestopok tega mladeniča, katerega ne bi storil nikak zrel mož izmed nas, odvrne Povala, mračno zroč na Lichtensteina.

»Prav pravi!« ponové drugi. »To je še dečko! Čemu smo vsi osramočeni radi njega?«

Nastane za trenutek molčanje. Vsi so zrl na Križarja nekako mrzko. Jamont pa je med tem odpeljal Zbiška, da ga izroči lokostrelcem, ki so stali na straži na dvorišču. On je čutil v svojem mlademu srcu sočutje do jetnika, katero je še vtrjevalo prirojeno mu sovraštvo do Nemcev. Toda kot Litvin, navajen slepo izvrševati vsa povelja velikega kneza in sam prestrašen

od kraljeve jeze, je jel šepetati mlademu vitezu na ušesa, prigovarjaje mu živo:

»Čuj, kaj ti povem: obesi se! Najbolje bo, ako se takoj obesi! Kralj se je zelo razsrdil, in gotovo ti rahelj odseče glavo. Čemu bi mu delal veselje? Obesi se, tovariš. Pri nas je to običajno.«

Zbišek, ves zbežan od strahu in sramote, se je delal, kakor ne bi razumel knezovih besed, končno pa je spregovoril osupnjen:

»Kaj praviš?«

»Obesi se! Čemu bi te sodili? Kralja razveseliš!« ponovi Jamont.

»Obesi se ti sam!« zakliče mladi vitez. »Tebe so zares krstili, toda koža na tebi je ostala paganska, ker ne veš, da je za kristijana greh, učiniti kaj takega.« Jamont pomigne z rameni.

»Torej ne umreš prostovoljno. Saj glavo ti vzamejo na vsak način.«

Zbišku šine v glavo, da bi za to besede moral mladega boljara takoj pozvati na dvoboj, bodisi že peš, ali na konju, na meč ali sekiro, toda potlačil je v sebi to željo, vidé, da za tak posel nima več časa. Otožno je pobesil glavo ter se molče dal odpeljati strelcem.

V dvorani se je med tem obrnila pozornost navzočih na drugo stran. Danuša, vidé, kaj se godi, se je prestrašila iz početka tako, da joj je sapa zastala v prsih. Lice jej je obledelo kakor platno, oči so jej vsled osupnenja izstopile iz jamic, gledala je v kralja kakor kip iz voska v cerkvi. Ko je pa začula, da ima njen Zbišek izgubiti glavo, ko so ga pograbili ter odpeljali iz dvorane, polastila se je je neizmerna tuga, usta in

obrvi so se jej jele tresti, ni jej pomagal niti strah pred kraljem, niti napor, s katerim je stiskala roke, kajti nakrat se je zjokala tako žalostno, da so se vsi obrnili k njej in je sam kralj vprašal:

»Kdo je ta?«

»Milostljivi kralj!« spregovoril kneginja Ana. »To je hči Juranda iz Spihova, v katero se je ta mladi vitez zaljubil. Obljubil jej je bil tri pavova peresa in ko je zagledal tako kitico na čeladi tega viteza, si je domislil, da mu ga je sam Bog poslal na pot. Ni pa storil tega, gospod, iz zlobe, marveč vsled neumnosti, za to bodi mu milostljiv ter ne kaznuj ga, na kolenih te za to prosivi.«

Po teh besedah vstane ter prijevši Danušo za roko, se približa h kralju, kateri to vidé, se jame umikati. Toda že sta se zgrudili pred njim na kolena in Danuša objemši z rokami kraljeve noge, jame klicati:

»Odpusti, kralj, Zbišku! Odpusti Zbišku!«

In v svojem zanosu in strahu skrije svojo zlato glavico v gube kraljeve obleke, poljubujé mu pri tem kolena ter drhté, kakor toplov list. Kneginja Ana Ziemovita je pokleknila na drugi strani in sklenivši roke, proseče zrla kralja, kateremu se je bralo s lica, da se nahaja v zadregi. Umikal se je ob enem s stolom vred, toda ni se mogel oprostiti Danuše, marveč je samo mahal z rokami, kakor bi jo odganjal.

»Dajte mi mir!« je klical. »Osramotil je vse kraljestvo in radi tega izgubi glavo.«

Toda drobne ročice so čimdalje bolj stiskale njegova kolena, in otročji glas je klical čimdalje bolestnejše:

»Odpusti, kralj, Zbišku! Odpusti Zbišku!«

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj

FRANA WILHELMA

lekarnarja in o. kr. dvorčnega zalagatelja

v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko
se dobi v vsaki lekarni 1 zavitek za 2 kroni
avstr. veljave.

Kjer se ne dobi, vrši se pošiljatev direktno.
Poštni zavoj: 15 zavitev 24 kron franko
na vsako avstro-ogersko pošto.

V znak pristnosti je na omotu grb ob-
čine trga Neunkirchen (devet cerkva).

Švicarska urarska obrt.

Samo
16 K.

Naznanjamo vsem veščakom
častnikom poštnim, železniškim
in redarskim uradnikom kakor
tudi vsakomur ki rabi dobro
uro, da smo opreli
edno razprodajo
novoljudne origi-
nalne genske 14-
karatne remont. ure
zlatega-elektro-pla-
que, sestav glas-
hutte. Te ure imajo
protimagnetične pre-
ciziski urni stroj, so
najnatančnejše reguli-
rane in preskušene

in dajamo za vsako uro 3-letno pismeno jamstvo.
Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovcov,
je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo
iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s
14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu,
in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki
velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi
nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000
dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pism. Cena
uri za gospode ali dame je 16 kron poštnina in co-
lina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan mo-
nitiček od usnja. Krasne in moderne verižice od zla-
tega plave za gospode ali dame (tudi ovrtnice) po
3—5—8—10 K. Ako ura ne ugaja, se sprejme
nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpo-
siljanje po poštnem povzetju ali predplačilu.
Naročbe je pošiljati na **Razposiljanje ur**
„Chronos Basel“ (Švice). Za pisma v Švico je
staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

V mirodilnicah

Ant. Mazzoli, Gorica

Gospodsk. ulica in tekališče G. Verdi

se prodaja vse kemlično čiste iz-
delke za vrvanje vina, kakor
tudi kadeča žveplena kislina za
čiščenje vinske posode, namreč:
sodov, čebrov itd.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine želodčne kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh
kapljic je nepre-
kosljiva — Tek-
apljice **uredijo redno**
prebavljanje, če se
jih dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. **Okrep po-**
kvarjeni želodec
stori, da zgine v kratkem času
omotica in živčna lenost (mrtvost).
Te kapljice tudi stori, da **človek**
raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih le-
karnah na svetu. Za naročitve
in pošiljatev pa jedino le v le-
karni

Cristofolletti v Gorici.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.
Cene zmerno. Postrežba počena

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka
E. Riessner, v Nanski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
črk na perilo.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom
razpošilja na zasebnike
prva tovarna ur v Mostu (Atr)

Hanna Konrad,

izvr. ur ter zlatar — Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja št. 3-75;
srebrna ura Rem. št. 5-80; srebrna
veržica št. 1-20; žudilnik iz niklja
št. 1-95.

Trdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih
pism. — Ilustrovan cenik zastoj!

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec.
1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od
10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po
5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %,
na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 6 %.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po
20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213.
— Vrednost hiš 142.443 (v resnici so vredne več). — Reservni
zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila
se dajejo le zadružnikom.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem
in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli
dosedanjo trgovino pohištva trdke
Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza
vecchia št. 1, katero bomo vo-
dili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno
po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerno.

Delo je lično ter dobro osušeno.

Prosiva zahtevati listke!

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine,
kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okrove,
železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v
zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj
slovesnih tovarn. Opozarja na svojo bogato
izber

kuhinjskega in
hišnega orodja
po brezprimerno nizkih
cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškofjo št. 11.

Edina zaloga
stavbni nosilcev
v Gorici.

Pocinkana žica
za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrđili
najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri
naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Med tem se začujejo glasovi vitezov:

»Jurand iz Spihova je sloveč vitez, strah in trepet
Nemcev.«

»Ali tudi ta mladenič se je bil že proslavil pod
Vilnom ter si pridobil zaslug!« doda Povala.

Toda kralj se je branil dalje, dasiravno ni mogel
skriti, da ga je ganila Danušina prošnja.

»Dajte mi mir! On se ni pregrešil zoper mene,
in jaz mu ne morem odpustiti. Naj mu odpusti ta Kri-
žarski poslanec, pa mu odpustim tudi jaz; ako ne, pa
naj mu odsekajo glavo!«

»Odpusti mu gospod!« zakličeta obe kneginji.

»Odpusti mu, Kuno!« reče Zaviš Černi, Sulimčik.

»Niti najvišji mojster ti ne zameri tega.«

»Odpusti mu, odpusti!« ponové glasovi vitezov.

Kuno je zaprl oči ter dvignil glavo, kakor bi se
radoval tega, da sta ga prosili kneginji in tako od-
lični vitezi. Nakrat pa se ves spremeni, pobesi glavo,
prekriža roke na prsih, postar: ponižen ter sprego-
vori s tihim, nežnim glasom:

»Kristus, naš Odrašenik, je odpustil razbojniku
na križu in vsem svojim sovražnikom.«

»Tako govori pravi vitez« zakliče škof Viš.

»Pravi! Pravi!«

»In tako naj ne odpustim jaz,« nadaljuje Kuno,
»ki nisem zgolj kristijan, marveč še celó redovnik? Za to mu kot Kristusov služabnik in redovnik od-
pustim iz vse duše!

»Slava mu!« zakliče Povala iz Tačeva.

»Slava!« ponové drugi.

»Toda,« povzame Križar, »jaz sem tu poslanec
med vami ter nosim v sebi veličanstvo vsega reda, ki

je red Kristusov. In kdor je razžalil mene kot poslanca,
ta je razžalil red, razžalil samega Kristusa in tako
krivice ne morem odpustiti jaz pred Bogom in pred
ljudmi, in ako jo tudi odpusti vaše právo, naj poizvedó
za to vsi krščanski vladarji.«

Po teh besedah nastane globoko molčanje. Le
semtertje se začuje škripanje z zobmi, težavno dihanje
vsled potlačevane jeze in Danušin jok.

Do večera so bila že vsa srca naklonjena Zbišku.
Oni vitezi, ki so bili poprej pripravljeni, posekati ga s
sabljami na jedini kraljev migljaj, so sedaj napenjali vse
moči, da bi iznašli sredstvo, kako bi Zbišku pomagali.

Kneginji sta sklenili med tem, da pojdeti h kra-
ljici, češ, naj ta nakloni Lichtensteina, da odstopi od
tožbe, ali naj napiše pismo velikemu mojstru križar-
skega reda, prošé ga, naj naroči svojemu poslancu,
naj pusti zaspati to zadevo. To ravnanje je obetalo
imeti najboljši vspeh, kajti kraljica je uživala nena-
vadno spoštovanje, da bi si bil veliki mojster naperil
ná-se celo papeževo jezo in nevoljo vseh krščanskih
vladarjev, ako bi jej odklonil to prošnjo. Da bi tega
ne storil, to pa ni bilo verjetno že radi tega, ker je
Konrad von Juningen bil kaj miroljuben človek in
dokaj blažejše pravi, nego vsi njegovi predniki. Toda
na nesrečo je zabil Vilš, krakovski škof, ki je bil
kraljičin glavni zdravnik, da jej niso smele niti z jedno
besedo omeniti te zadeve. »Ona nikdar ne čuje rada
o smrtni kazni,« je dejal »in naj si že pojde za pre-
prostega razbojnika, ona si to takoj zelo žene k sreči;
kaj še le tukaj, ko gre za glavo mladeniča, kateri ima
pravico, zateči se k njenemu milosrdju. Vsak nemir
bi jej vtegnil zelo škodovati, njeno zdravje pa je vendar

za kraljestvo več vredno, nego deset viteških glav!
Končno je še rekel, da grozna kraljeva jeza doseže
vsakega, kdor bi si drznil kraljico vznemirjati, in vrhu
tega ga doleti še črkvno prokletstvo.

Tega sta se obe kneginji zelo prestrašili ter skle-
nili molčati pred kraljico; pač pa sta se odločili, pro-
siti kralja tako dolgo, dokler Zbišku ne odpusti. Vsi
dvorniki in vsi vitezi so že stali na Zbiškovi strani.
Povala iz Tačeva je obljubil, da izpove čisto resnico
in da hoče pričati v prid mladeniču ter ves dogodek
predstaviti kot nekako otročjo lahkomišljenost. Toda
pri tem je vsakdo vedel, da se mora vstreči strogi
pravi, ako ostane Križar trdovraten.

Radi tega so se tiri huje razburjala prosi Lich-
tensteinu vitežka srca, in marsikateri je pomislil ter
celo glasno spregovoril: »On je poslanec ter ne more
biti pozvan na odgovor, toda kadar se vrne v Marburg,
ne daj Bog, da bi umrl naravne smrti.« Niso pa to
bile prazne grožnje, kajti vitezi, ki so nosili pasove,
niso smeli ziniti nobene besede po nepotrebnem, marveč
je vsakteri, ki je kaj obljubil, moral to tudi izpolniti.
Strašni Povala se je kazal v teh namenih najodločnejši,
kajti imel je v Tačevu hčerko, katero je zelo ljubil,
ki je bila v Danušinih letih, torej so tudi Danušine
solze še posebej ganile njegovo srce.

Še tega dné je obiskal Zbiška v ječi ter mu dejal,
naj bo dobre volje, ob enem pa mu je tudi povedal,
kako sta prosili zanj obe kneginji in kako se je radi
njega jokala Danuša... In ko je Zbišek slišal, da se
je deva zgrudila radi njega kralju k nogam, je bil
ganjen do solz in ne vedé, kako bi jej sporočil svojo
hvaležnost, je dejal, otiraje si z roko svoje oči:

Kormin-Nabrežina in obratno.

Kraji nad Trstom in pod Korminom kažejo zveze te proge z onimi od Nabrežine naprej in v Italiji.

Oseb.	Naglič.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Naglič.	Naglič.	Oseb.	Postaje	Meš.	Naglič.	Naglič.	Oseb.	Meš.	Oseb.	Naglič.	Oseb.
1018	1002	1008	1014	1016	1010	1006	1004	1012		1011	1003	1005	1007	1017	1009	1001	1015
I. II. III. razred										I. II. III. razred							
7:00	8:25	1:10			8:40		8:15		odh. Dunaj . . .		8:50		5:45	6:45	1:40	9:15	
6:42	9:01	9:42			10:00		8:34		doh. Budapest . .		9:20		6:32			9:55	
	10:40	10:40			8:30		1:40		doh. Nabrežina . .		8:32		10:51	7:06	7:15	8:47	
	5:30	5:30					5:10		odh. Zagreb . . .				3:28		7:03		
6:20	8:25	9:—	12:30		4:35	5:30	8:25	9:25	doh. Reka . . .				11:48		12:17		
6:38		9:16	12:45		4:50		8:42	5:32	odh. Trst . . .	17	7:36	8:45	10:40	11:21	4:30	7:46	8:30
6:44	9:21	12:50			4:55		8:49	5:32	doh. Miramar . . .	10	7:21			11:08		7:32	
6:55	8:52	9:40			5:01		8:57	10:22	doh. Griljan . . .	9	7:15			11:05	4:13	7:28	8:17
7:06	9:10	10:02			5:26		9:02	11:05	doh. Sv. Križ . . .	6	7:07			10:58	4:06	7:21	
7:23		10:17	1:15		5:40				doh. Nabrežina . .	50	6:54	8:16		10:47	3:54	7:10	8:01
7:39	9:32	10:30	1:26		5:51	6:17	9:22	11:44	doh. Bivij . . .	47	6:27		10:15	10:35	3:39	6:42	
10:47			6:30						doh. Devin-Sesljan .	43	6:13		10:23	3:26	6:28		9:47
7:47	9:33	10:31	1:28		5:53	6:23	9:24	11:46	doh. Tržič . . .	35	5:53	7:36	9:54	10:08	3:06	6:08	7:30
7:57	9:42	10:39	1:35		6:01	6:30	9:31	11:58	doh. Zveza Benetke .				7:00		10:20		6:25
8:11	9:51	10:51	1:44		6:11	6:38	9:40	12:14	odh. Tržič . . .	35	5:50	7:35	9:49	10:06	3:04	6:06	7:29
8:18		10:57	1:49		6:17		9:44		doh. Ronki . . .	30	5:38	7:29	9:43	10:—	2:52	6:—	7:22
8:31		11:07	1:57		6:25		9:52	12:27	doh. Zagrad . . .	25	5:25	7:21	9:34	9:51	2:41	5:50	7:14
8:46	10:07	11:18	2:06		6:34	6:56	10:—	12:54	doh. Gradisce-Zdrav .	23	5:17	7:16		9:45	2:32	5:43	8:48
									doh. Rubije-Sovodnje .	18	5:06	7:09		9:36	2:21	5:34	8:39
									doh. Gorica . . .	12	4:54	7:—	9:17	9:26	2:07	5:24	6:57
6:04	10:12	11:28	2:16		6:43	7:01	10:06		doh. Muša p. . .	7	4:44	6:48	9:01	8:38		5:02	6:42
6:14		11:35	2:23		6:50		10:13		doh. Kormin . . .	50	4:34			8:31		4:55	8:11
6:27	10:25	11:46	2:32		6:59	7:15	10:22		doh. Videm . . .		4:20	6:31	8:50	8:20		4:45	6:26
6:37	10:35	11:56				7:26			doh. Kormin . . .			6:05	8:35			4:32	6:05
7:32	11:10	12:55				8:—			doh. Videm . . .			5:30	8:—			3:42	5:25
11:52	2:10	6:16			11:05				doh. Benetke . . .			11:35	4:45			10:35	2:10
3:45	4:16	8:12			2:—				doh. Verona P. V. .			9:16	2:21			5:35	11:30
11:59	7:35	11:25			6:15				doh. Milan . . .			6:10	11:25			7:35	
12:36	12:11	12:36			10:12				doh. Genova . . .			8:35	6:35			8:03	
6:35	5:59				2:31				doh. Nica . . .			6:30	2:05			4:50	10:35
10:45	10:45	6:34			6:34				doh. Firenze . . .			3:00	9:10			10:50	6:10
6:40	6:40	1:10			1:10				doh. Rim . . .			9:30	2:30			9:40	11:10
1:36	1:36	6:35			6:35				doh. Napoli . . .			11:15	8:—			11:15	3:05
8:16	8:16	6:07			6:07				doh. Brindisi . . .			9:42				9:42	

Ponočni čas od 6— zvečer do 5:59 zjutraj je naznačen s pokončnimi črtami poleg minut. — Pušice kažejo, kakó treba čitati, namreč na levi od zgoraj doli, na desni pa od zdolaj gori. — Do 31. oktobra vozi ob nedeljah in praznikih še en osebni vlak iz Trsta ob 2:45 pop., v Kormin 5:25, nazaj iz Kormina 9:05, iz Gorice 9:41 zveč.

Podpisani priporočajo slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moko iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, "ni rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«.

Čistilna voča „Reale“

iz vrelcev Mathias, lastnina
Henrika Mattonija v Budimpešti

je toplo priporočena od prvih tu- in inozemskih zdravniških avtoritet kot najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se radi množine soli »Glauber« in grenke soli, katero ima v sebi ter s svojim hitrim in dobrim učinkom.

Zaloga za Gorico:

Lekarna G. B. Pontoni.

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlaki:			Poštni vlaki:			Osebn. vlaki	Postaje	Brzovlaki:			Poštni vlaki:		Osebn. vlaki	
2b	2*	4*	8	10	14			1b	1*	3*	7	9		
7.00	8.25	8.15	1.10	8.40	9.05	zjutr.	odh. Dunaj . . .doh.	6.45	9.15	8.50	5.45	1.40	7.50	
7.53	9.27	9.08	2.16	10.32	10.31		Dun. Novomesto	5.53	8.23	7.58	4.20	12.10	6.21	
9.56	11.35	11.04	5.12	1.30	1.40		Mürzzuschlag . . .↑	4.07	6.29	6.22	1.53	9.32	3.53	
11.44	1.26	1.05	5.08	5.40	5.10		Gradec	2.01	4.21	4.12	9.35	6.45	11.35	
12.58	2.47	2.22	11.42	8	7.19		Maribor	12.44	2.58	2.50	7.30	4.32	9.19	
2.12	4.14	3.48	1.50	10.08	9.39		Celje	11.31	1.32	1.28	5.21	2.27	7.26	
—	—	—	2.04	10.22	9.53		Laški trg	—	—	1.16	5.07	2.15	7.14	
—	—	—	2.14	10.32	10.03		Rimske topl.	—	—	—	4.56	2.05	7.04	
2.45	4.48	4.25	2.56	11.07	10.18		Zidani most	10.59	12.56	12.37	4.29	1.34	6.49	
—	—	—	3.07	11.18	10.30		Hrastnik	—	—	—	4.18	1.30	6.40	
—	—	4.40	3.15	11.26	10.38		Trbovlje	—	—	12.23	4.09	1.23	6.33	
—	—	4.46	3.23	11.34	10.46		Zagorje	—	—	12.17	4.01	1.16	6.26	
—	—	—	3.35	11.46	10.58		Sava	—	—	—	3.49	1.05	6.14	
—	—	5.03	3.45	11.56	11.08		Litija	—	—	12. —	3.39	12.56	6.05	
—	—	—	3.56	12.07	11.19		Kresnice	—	—	—	3.28	12.46	5.55	
—	—	—	4.09	12.20	11.32		Laze	—	—	—	3.15	12.35	5.43	
—	—	—	4.19	12.30	11.42		Zalog	—	—	—	3.05	12.26	5.33	
3.51	5.54	5.35	4.32	12.43	11.55		9.35	doh.) Ljub. (odh.	9.53	11.50	11.29	2.53	12.15	5.22
3.59	5.59	5.40	4.54	12.53	12.35		7.35	odh.) Ljana (doh.	9.45	11.45	11.23	2.37	11.20	5.05
—	—	—	—	1.08	—	7.49	Brezovica	—	—	—	2.25	—	8.44	
—	—	—	5.13	1.17	1.01	8.02	Preserje	—	—	—	2.15	10.59	4.42	
—	—	—	5.29	1.32	1.19	8.17	Borovnica	—	—	—	2.06	10.49	4.30	
—	—	6.34	6.10	2.12	2.01	8.57	Logatec	—	—	10.40	1.43	10.23	3.59	
—	—	—	6.27	2.29	2.20	9.15	Planina	—	—	—	1.30	10.10	3.45	
—	—	6.54	6.40	2.41	2.34	9.30	Rakek	—	—	10.23	1.21	9.59	3.31	
—	—	7.10	7.01	3.01	2.59	9.53	Postojna	—	10.32	10.10	1.04	9.40	3.12	
—	—	—	7.12	3.12	3.13	10.07	Prestranek	—	—	—	12.50	9.25	2.56	
5.44	7.54	7.33	8.10	3.33	3.44	10.20	Št. Peter	8.15	10.02	9.44	12.35	9.06	2.40	
—	—	—	8.26	3.48	4.05	—	Gor. Ležeče	—	—	—	12.17	8.47	2.19	
—	8.28	8.01	8.54	4.08	4.27	—	Divaja	7.45	9.27	9.13	11.52	8.16	1.48	
—	8.40	8.13	9.13	4.22	4.42	—	Sežana	—	9.15	9. —	11.35	7.59	1.29	
—	—	—	9.24	4.33	4.55	—	Opčine	—	—	—	11.20	7.44	1.10	
—	—	—	9.31	4.40	5.05	—	Prosek	—	—	8.44	11.09	7.33	12.57	
6.49	9.19	8.38	9.57	5.05	5.36	—	Nabrežina	6.59	8.34	8.25	10.31	6.39	12.19	
7.10	9.40	9. —	10.25	5.35	6.15	—	doh. Trst odh.	6.35	8.15	8. —	9.55	6. —	11.30	

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neo.rejenim jamstvom v Gorici.

Hranilno vloge obrestuje po 4½%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poročilo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadrugniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. julija 1902:

Deleži: a) podpisani K 1.192.200.—

b) vplačani 574.216:82

Dana posojila 1.275.397:96

Dopolnilni zaklad 195.455:40

Vloge 474.019:66

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno nihi ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res **Pfaff-ovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem taklo natančno kot s **Pfaffovim**.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno, so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene, so posebno pripravi za umešno vezenje (recamiranje) ter se poučuje brezplačno, prekosiijo na dobroti vsako tovarno. Jamci se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio štov. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, drokolos Nunska ulica 14.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK
GORICA
Moderce
Z ozirom na bele jako kratko dobo moje trgovine, stejem si za največjo čast javiti, da sem stihla dan od množičnih članov in cenah dobrih, pre-modercih, in je radi tega se pri meni vse moderce kakor se vidi po modnih listih 50% ceneje kakor drugod.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega blaga ter